

LA GRALLA

Redacció i Administració **PUBLICACIÓ SETMANAL** Preus de subscripció
 Impremta Garrell : Clavé, 25 : Teléf. 117 Trimestre, 2'50 ptes. : A fora, 3 ptes.

Banc de Granollers

Casa central: Granollers
 Clavé, 34 : Telèfon 50

CAPITAL: 2.000,000 DE PESETAS

Direcció telegràfica: **BANKGRANO**

Sucursals

SANT CELONI i VICH

Comptes corrents en moneda nacional i estrangera : Giros : Ordres telegràfiques d'entregues i Cartes de crèdit sobre les principals places d'Espanya : Descompte, cobro i negociació de Lletres sobre totes les places nacionals i estrangeres Préstecs sobre valors : Obertura de comptes de crèdit amb garantia de valors de cotització corrent : Compra-venda en les Borsés d'Espanya de tota classe de fondos públics i valors industrials : Negociació, cobro i descompte de cupons i títols amortitzats : Admissió de dipòsits en valors : Canvi de monedes

GRANOLLERS

AGRÍCOLA I COMERCIAL S. A.

Cereals : Aufals : Palla : Garrofes

Sulfats i Sofres : Adobs químics

Pulpes de remolatxa

CASA CENTRAL: GRANOLLERS

Despax i Magatzems

Carrers de Josep Umbert i del Lliri : Telèfon 70

Sucursal a **MOLLERUSA**

Telèfon 136

Anissats

Montaña

Fàbrica: Sant Jaume : Despax: Sta. Elisabet, 7 i 9

Especialitats

Anís Perla del Vallès

Cognac Montaña : :

DOCTOR R. PERPIÑÁ MÁS

Metge especialista en enfermetats de la vista

Ex alumne de les Facultats de Medecina de Paris i Barcelona

Gabinet especial per a la graduació de la vista i selecció de cristalls per a lentes

GRANOLLERS

Doctor Robert, 16 : Dijous de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.er 2.ª (De 11 a 1 i de 4 a 6)

(Entre Aribau i Universitat)

Los Amigos Previsores

Funciona bajo el amparo de las leyes vigentes del Estado y facilitamos capitales al interés del 2 por 100 anual, concediendo a nuestros asociados un plazo máximo de amortización de 15 años

Suscribase hoy mismo

PAGOS MENSUALES

Subdelegado: **D. Francisco Corbera Ribas : GRANOLLERS : Calle de Ricoma, 110**

Asociación Nacional Cooperativa de Crédito
 (LEY 12 JUNIO 1911)

CAPITAL SUSCRITO: 18.500,000 PESETAS

Gran revolución económica social

Todo el mundo propietario

¡Guerra a la usura!

Para más detalles, pídansen prospectos o infórmense en nuestras delegaciones establecidas en toda España

Domicilio social

Avenida del Doctor Gadea, 16

ALICANTE

Delegación de Barcelona

Paseo de Gracia, 99

Turrón Jijona

La mejor clase y del mejor fabricante hállase de venta en la

Confitería Cunillera

TELÉFONO 52

TURRONES

Cherta : Alicante : Crema
Yema : Mazapán de Toledo
y de Cádiz

Todas las clases se garantizan por su legitimidad

Dipòsit a Granollers

A. Pintó

Clavé, 20 : Telèfon 73

OLIS

Classes superiors

Garage Sport

REPARACIÓN
de toda clase de
MOTORES
A EXPLOSIÓN

Rafael Prades

Armeria

Doctor Robert, 35 : Teléf. 94

GUANTS
MITGES
i Mitjons
a preus reduïts

Casa Calafell

60-PRIM-60

Ganga! MITGES PUNT ANGLÉS
a preus de fàbrica
Tamany gran: **2 Ptes.**

Ramón Porta

Carretera de Caldes, 8
i Carrer d'en Prim, 82

Guarnicioneria i Tapisseria

Corretges per a maquinària
i sos accessoris

Terra per a censar o vendre

prop de la carretera de l'Estat i de la de Caldes, de l'estació del Nord i del transformador de la E. E. de C. apropòsit per fàbricació i indústria
Cos: 5 metres ample, per 75 ó més de llarg: 20 ptes. de cens cada any
J. Vallbona : Carrer Barcelona, 44

AUTO DE LLOGUER

PER A VUIT A DOTZE PERSONES

Preus reduïts per a Bodes, Bateigs i Enterraments
Excursions a preus econòmics

Per a encàrrecs: Fonda d'Europa i Carretera de Mataró, 31

BILLAR

Marcador, taquera, 8 tacos,
3 boles i boletes

850 pessetes

Carretera, 33 : CARDEDEU

ESPECIALITATS

Anís Faust

(El més antic i acreditat)

Cognac Parera

&

Géraldine

©

Anissats :: Vins :: Licors

Mario Altimiras

(Successor de l'antiga i acreditada casa Felip Parera)

D'acord amb la tendència a la baixa de les primeres matèries, aquesta casa ofereix continuament noves
REBAIXES DE PREUS EN ELS ARTICLES

DIPÓSIT DE

Xampany

(País i estrangers)

Vermouhts

&

Aixerops

©

Olis i Sabons

Barangé

Barcelona
Girona
Granollers

Telèfon 37

CRÒNICA

Efemèrides granollerines

24 gener de 1856

L'Ajuntament demana autorització al Governador de la província per a poder donar una representació teatral de La Passió de Nostre Senyor Jesucrist, en l'antic Hospital del carrer de Corró. El permís li és concedit, tenint en compte que ja en l'any 1817 va servir per a aital objecte; que en 1823, va servir de magatzem a l'exèrcit francès; i que, finalment, ha servit diferents vegades per altres coses alienes a la religió i son culte.

Dita representació es va donar per a invertir els diners que es recollissin, en el vestuari de la Milícia Nacional.

La festa de Sant Antoni

Aquesta tradicional festa, que anyalment celebren els carreters de nostra terra, se celebrà amb força lluïment en nostra Vila, el dimarts passat, diada mateixa del Sant.

Ja al dematí, es notà en tota la Vila, el moviment precursor de la típica diada, i a les deu s'organitzaven els festejadors per a assistir a les funcions religioses que en honor del Sant es celebraren, amb força concurrència, en nostre temple parroquial. El panegíric del Sant, el pronunciat eloqüentment el vicari i compatriota nostre reverent Cassimir Tuset i tot seguit, acabat l'ofici, es formà la comitiva, per a la solemne benedicció, que, com és de consuetut, es practica a la plaça gran, al peu de la imatge de Sant Antoni, muntada en la façana de la Casa Cunillera.

Ja eren les dotze tocases, quan es verificà la solemne benedicció, veient-se la plaça ben plena de concurrents a la cere-

Jeringuillas para inyecciones
FARMACIA GASSET

mònia religiosa, i d'entusiastes espectadors. En aquest moment és quan es mengen els tradicionals borregos de Sant Antoni, fent-se'n enguany un gros consum.

Tot seguit s'organitzà la comitiva equestre, que aquest any fou més nombrosa que en altres diades passades, per la raó de que festejaven el Sant, els tenders i matadors de bestiar en general.

A les ordres del capità de la festa, que ho era l'Enric Oliveras, la comitiva es posà en marxa, seguint els carrers acostumats i essent portadors dels estandarts els carreters següents: Bandera vella: abanderat, Josep Oliveras; cordonistes, Josep Jané i Joan Jubany. Bandera nova: abanderat, Isidre Gordi; cordonistes, Pere Jubany i Joan Arimón.

La comitiva, amb els abanderats davant i portant llurs cavalleries molt ben guarnides i vistoses, seguí son curs, acompanyada per una xaranga militar, amb sobrepuix de banda de trompetes.

Tot el poble — no cal dir-ho — es llençà al carrer a contemplar la vistosa comitiva de tan simpàtica festa, a qual admiració corresponien els manifestants amb grapats de caramells que llençaven des dels carros guarnits que seguïen

a les cavalleries. La quitxalla s'enfangava i es barallava, com és natural, per a recollir la lleminadura.

A la tarda, després de dinar cada ú a casa seva, es celebrà un selecte concert en el Cafè de La Unió Lliberal, a càrrec de la xaranga que dirigeix don Felicità Ponsa; i a la nit es desbordà el goig i l'entusiasme per la diada, en el grandió ball que es celebrà després d'haver-se fet la típica passada del vespre.

La sala de la Unió era insuficient per a aplegar tant nombrosa concurrència com hi assistí. Les notes de bon humor no hi varen tampoc mancar, com tots els anys en semblant diada i, per fi, trancorregué la festa sense el més lleu incident, amb tot i que en la passada del dematí es mal dirigiren un tronc de cavallets que tiraven una bonica berlina en ésser davant de la perfumeria Gasset del carrer d'en Clavé, pujant el bestiar damunt l'acera i quedant empotrat el cotxe, per sort, en el caire de la susdita acera.

D'altres incidents de menor importància ocorregueren, sense emperò causar cap dany a ningú.

Còm es coneix que en aquesta diada Sant Antoni vetlla per a protegir als seus devots! ..

Acabats els actes de la tarda, es reuniren en amical aplec, celebrant esplèndid sopar en la Fonda d'Europa, els tenders; en la fonda del Ros, els carreters; i a càrrec de Quico Puig, els matadors de bestiar.

Durant aquests àpats de franca companyonia, hi regnà el bon humor i joia consegüents.

Durant el dia, a l'Escorxador feu festa tothom, cosa poques vegades vista en nostra vila.

I... fins un altre any.

Impermeabilit

Para trabajos de protección eficaz y absoluta contra las aguas subterráneas humedad del suelo, floescencias alcalinas, filtraciones intemperie, &

Representante exclusivo para esta comarca
Miguel Planas
Constructor de obras
Wilson, 33 : Granollers

TISANA NICA
Farmacia GASSET

Curació de les malalties de la **BOCA i DENTS**

Postiços en or i cautxú

CLINICA

MÉDICO-DENTAL

Curació de les malalties de la boca i dents

Hurificacions
Operacions
Empastes
& &

Ha quedat oberta en el carrer del DOCTOR ROBERT, 8, 1.er (A prop de La Unió Lliberal)

ANIVERSARI

Dionís Puig i Soler

No ens podem estar de recordar a nostres llegidors que en 22 gener de l'any passat, morí el fill adoptiu de nostra Vila, l'eximí home de ciència, en Dionís Puig i Soler. El seu constant treball en la investigació científica; el seu amor a l'art; sa potent intel·lectualitat, fa que tots els granollerins tinguin el deure de recordar a tant insigne patrici en aquesta diada, com a tribut de pensament rendit a l'home que visqué tants anys entre nosaltres i que tant contribuí al desenrotllament cultural de la nostra Vila.

Notes locals

Guia d'informació comercial

El qui llegeix LA GRALLA, i col·lecciona la història de l'abir llunyà, que traspuja de les Efemèrides i les Curiositats granollerines; que també frueix la història present en els Comentaris i Notes locals, i es delecta amb l'impresionisme literari de la Revista, restarà sorprès en saber que ens proposem fer una Guia, i potser s'arribarà a creure que un dia veu-

STUDI MASANAS

Fontanella, 14 : Teléfon 4720 A.

BARCELONA

Galeria de llum zenital i artificial

PROCEDIMENTS

Bromur : Goma : Carbó

Tintes grasses

Esmalts, &

Ampliacions : Reproduccions

Marcs de tots istils del país i estranger

rà en nostres columnes un calendari, també granollerí

La Guia que tenim en projecte publicar, hem de fer constar que és una obra de paciència i fonament per a futures estadístiques, cosa que fins avui a ben pocs ha preocupat, puix als qui interessin aquestes coses, han tingut el recurs de trobar un Bailly Ballière a mà que els ha tret del compromís.

Quan l'espai de que disposem ens ho permeti, publicarem unes llistes, que algú dia formaran el llibre que pensem fer.

Juntes generals

A les societats La Unió Lliberal i Casino de Granollers s'hi celebraren, diumenge passat, reunió general de socis

En la primera, s'acordà no fer cap acte polític en la commemoració del 17 de gener de 1875 i tant sols celebrar una funció teatral el prop vinent diumenge, dia 29, posant-se en escena el drama del veterà escriptor local En Esteve Garrell, «Justícia de Déul».

En el Casino, s'aprovaren els estat de comptes i presupostos de l'any i l'arrendament dels palcos de primer pis del saló teatre per espai de cinc anys. Per cert, que amb motiu de discutir-se el pressupost ordinari, ocorregueren quelques incidents en respecte a la interpretació de les atribucions de la Junta directiva i general, que han ocasionat la dimissió de tots els individus de la directiva, per qual motiu hi ha convocada nova Junta general per a avui, a fi de solucionar el conflicte.

Una visita

Hem tingut el gust de veure entre nosaltres i saludar efusivament, al nostre amic i compatriota En Benet Morató, mestre director de l'Orfeó Vigatà del Conservatori de la veïna ciutat de Vich.

Que tingui el nostre amic un feliç estar en nostra Vila.

El pont de la mort

Una altra víctima ha ocasionat aquest ja famosíssim pont de Montmeló.

El diumenge passat va trobar-se el cadàver d'un home, destroçat completament pel tren, que se suposa fou el de les deu de la nit.

No s'ha pogut identificar a la nova víctima del maleït pont.

Polítics

Augmenta per moments l'animació per a concórrer a la lluita electoral que s'ha de celebrar el proper 5 de Febrer, data senyalada per a les eleccions municipals. Dijous passat, es va reunir ja la Junta municipal del partit de Coalició Lliberal demòcrata, acordant-se presentar candidats per tots els districtes municipals.

Malalt restablert

Ens enterem amb satisfacció de l'estat de salut d'en Francesc Estabanell, el qual ja quasi està completament restablert de la malaltia que l'ha retingut al llit una pila de dies.

Una commemoració

En record de les víctimes del 17 de gener de 1875, el dimarts els balcons de la societat La Unió Lliberal apareixeran endomassats de negre

Per cert, que en la reunió general que es celebrà amb motiu d'aquesta diada, s'acordà dirigir-se a l'Ajuntament en demanda de traslladar el mausoleo dels màrtirs d'aquella diada, del cementiri vell al nou, celebrant-se en temps oportú una manifestació cívica. També va acordar-se en dita reunió general, fer de nou la làpida que recorda l'assassinat d'en Miquel Masó, escaigut en ocasió de celebrar-se en aquella societat un miting anti-carlí, el 13 de juliol de 1912.

DIPÓSIT I VENDA

de
CORRETGES
PER A TRANSMISIONSde
EURO :: BALATAi
PEL DE CAMELL

Tubos de goma per a conducció de tota classe de líquids

Vicenç Codina

Caputxins, 51 i 53 : Teléfon 41

GASEOSES : SIFONS : AIXEROPS

Fàbrica
i despatx

Plaça de Guimerà

Clotet
Granollers

Teléfon 74

Dipòsit
de

Cervesa DAMM

Retorn a Suïça

Ha tornat a Basilea, lloc de la seva habitual residència, el nostre compatriota En Benvingut Sitges, amb sa distingida esposa i fills.

Feliç viatge.

A l'Àfrica, minyons!

Ahir, dia 25, i en el vapor «Escolano», varen ésser embarcats, amb destí a terres africanes, els minyons de la quinta de l'any passat que foren sortejats en la zona de recrutament de Terrassa, i que, com recordaran nostres llegidors, per haver-se ja publicat en aquestes planes, son els següents: Isidre García Gassa, Francisco Serra Bartomeu (Fernando), Jaume Soley Jané, Esteve Ventura Brull, Andreu Marquès Campos, Joan Lloreda Viader, Francisco Montaner Massana (Segarra), Josep Peycasat Fàbregas (Percala), Isidre Jané Basart i Andreu Plañart Subirats.

Jovent Sardanista

Organitzat pel «Jovent Sardanista», tots els diumenges i dies de festa hi haurà ensenyament de sardanes, teòrica i pràcticament, de 3 a 5 de la tarda, en l'Orfeó Granollerí (carrer d'Umbert 30 i 32), a les quals podran assistir-hi els socis i famílies del «Jovent» i totes les senyoretetes que vulguin apendre'n.

MUNDIAL CINE ::

Programa per a avui

Debut a Granollers de la notable atracció

OS LUSOS

Acròbates, saltadors i equilibristes

ESTRENA DE LES PEL·LÍCOLES

La máscara de la muerte

Obra en tres jornades de rica presentació
Estrena de la primera jornada

AMBICIONES MUNDANAS

Hermosa pel·lícula, marca nortamericana
Protagonista

DOROTHY PHILIPS

La caza de los tontos

Cinta cómica

Municipals

El nostre Ajuntament, en l'assumpte entre ell i la Mancomunitat de Catalunya, ha acordat entaular recurs contenciós administratiu, en contra la Real Orden del Ministeri de la Governació, sobre pagó de contingent, encarregant a dos lletrats l'informe corresponent. D'aquest assumpte sabem que s'ha decretat judicialment la suspensió del procediment en l'expedient d'apremi, instat per la Mancomunitat, per raó de trobar-nos en període electoral.

Necrologia

Aquesta setmana ens toca registrar la mort a Barcelona, del jove en Josep de Pol, espós de na Josepa Montañà i Riera, germana del primer tinent d'alcalde de nostre Municipi, En Joan.

Al nostre amic i tota sa família expressem sincerament l'associació a llur condol.

D. E. P.

— També el dijous passat fou enterrat el que en vida fou En Pere Cuspinera, pare polític del conegut industrial fuster En Josep Jonch. A dit acte hi assistí nombrosa concurrència, desitjosa de demostrar a l'amic Jonch les simpaties i amistats amb què compta en nostra població.

D. E. P.

Funerals

Divendres es celebraren, en nostra església parroquial, els funerals per a l'etern descans del que fou En Francisco Vilà Manubens.

Una vegada més es palesà el sentiment que la mort prematura del nostre amic ha produït entre les moltes persones que en vida el tractaren.

La setmana dels tres dijous

Semblava que no havia d'arribar mai, i ja l'hem tinguda entre nosaltres, o, millor que nosaltres, els nostres simpàtics pagesos, que en la setmana que acabem de passar han fet tres festes: la de Sant Antoni, el dimarts; el dijous, dia de mercat; i el divendres, dia de Sant Sebastià.

I qui no ho vulgui creure, que ho vegui a veure.

Canvi de conserge

Ha sigut jubilat l'antic conserge del Casino de Granollers, En Francisco Malpàs, havent-se nomenat per a aital càrrec, a En Sebastià Puig i Xiol.

En Malpàs era una verdadera institució en el Casino, puix que desempenyava aital càrrec d'ensà de l'any 1884.

Visita d'un periodista

Tenim aquests dies la satisfacció de veure entre nosaltres el conegut periodista, redactor de *El Dia Gráfico*, En Elías Sancho, qui ve a fer informació gràfica de Granollers per a ésser publicada en aital important periòdic de la capital.

Que li sigui agradosa la seva estada en nostra vila.

Espectacles**Unió Lliberal**

Aquesta nit tindrà lloc l'anunciat concert a càrrec de diferents artistes lírics, d'entre els quals sobressurt la tiple lleugera Cecília de Doncos.

Figuren en el programa, extens i variat, diferents cançons, que omplen la primera part; i componen la segona i tercera, la representació de les més culminants escenes de les òperes «La Favorita», «Luccia di Lamermoor», «El pescatori di perle» i «Rigoletto».

Les referències que tenim de l'espectacle anunciat per a avui, ens permeten creure que constituirà un èxit i que el públic sortirà satisfet de la festa, quina direcció va a càrrec del mestre don Carles Carreras.

PRINCIPAL CINE ::

Direcció: F. POCURULL

Gran programa de pel·lícules
per a avui

ESTRENA ESTRENA ESTRENA
Estrena de la grandiosa cinta dramàtica
en sis jornades

TRABAJO

Inspirada en l'obra immortal de Zola
Segón llibre: EL APÓSTOL

LA FORTUNA DE SARA DELMONT

Exclusiva Gaumont Quatre parts
Per la genial actriu anglesa, de gran fama
NORA SWINBURNE

EL HORNO DEL TÍO BOLLETES

Pel·lícula cómica en dues parts

Adobs químics

Importació de primeres matèries

Superfosfats minerals : Sulfat amoníac : Nitrat de sosa
Sals potàssiques : Sofres : Sulfat de coure, etc., etc.

Fabricació especial de matèria orgànica a Canovellas

Compra i venda de Cereals i Farines

Aigües potables per a arrendar

Guano

MARCA DE

Vallesà

FABRICA

LLUÍS SERRA I GUARDIA
GRANOLLERS DEL VALLÉS

Fàbrica: Carrer de Barcelona : Despatx central: Riçoma, 79 i 81

SUCURSAL A LES FRANQUESES : Telèfon 145

Casino de Granollers

Tal com anunciàvem en el nombre anterior, diumenge passat a la tarda va tenir lloc, en aquest teatre, la tradicional festa d'Innocents.

Els components del Quadro còmic-líric-dramàtic de la casa, amb l'ajuda de valioses actrius de Barcelona, varen posar en escena «La marcha de Cádiz» (en sèrio) que va assolir una ben acceptable representació, i després se va fer un xic de broma d'aquella que no molesta a ningú.

A continuació, s'organitzà un lluït ball d'Innocents, que es va veure regularment concorregut.

Mundial Cine

Amb la projecció dels epíssodis IX i X, s'ha donat per acabada la presentació de «El Rey de la audacia», pel·lícula de sèries que ha vingut interessant al públic durant les darreres setmanes.

També figurava en el programa del passat diumenge la cinta dramàtica de costums espanyoles «Amor rojo», interpretada per la genial Jacobini, amb el concurs dels notables i populars actors Amleto Novelli i Lydo Manetti.

En aquesta nova producció, demostren els italians un coneixement perfecte de l'ambient, foraster per a ells, en el qual se desenrotlla l'acció.

«Amor rojo» té escenes molt ben trobades i que van agradar molt.

Va ésser forsa aplaudida la cançonetista Josefina Sánchez, d'elegant figura i discreta dicció.

Principal Cine

L'últim epíssodi de «París misterioso» no desmereix en interès als anteriors projectats, arribant-se amb ell a un perfecte

desenllàs de les truculències acostumades en aquesta classe de pel·lícules.

Amb la projecció del primer llibre, tingué lloc l'estrena de la cinta titulada «Trabajo», inspirada en la immortal obra d'en Zola.

Les seves escenes, de fort realisme, serveixen en aquesta primera part per a la presentació dels personatges que més bon paper han de jugar en el transcurs de la obra.

«La tierra manda» és una cinta basada en argument un xic conegut, però que sempre resulta de realitat i ben interpretat, en aquest cas, pels actors de càn Pathé.

Notes de fòra

Mollet

Enguany, nostra Festa Major d'hivern s'escau en un diumenge. Es avui, Sant Vicenç espanyol, patró d'aquesta vila.

L'interès nacional

reclama dels bons patriotes la preferència per als productes elaborats en la nostra terra

La casa Productos Lácteos S. A.

fabrica en el país (Manlleu) les marques de LLET CONDENSADA

Núria i Victòria

reconegudes per llur excel·lent qualitat i economia de preu

De venda en els millors establiments de Granollers

En les societats s'han organitzat, per al matí, lluides dances; a la tarda, tindrà lloc, en el teatre de la Cooperativa, la representació de l'aplaudida sarçuela «El pájaro azul», per en Caballé i la Panach; i en l'Ateneu, ball. A la nit, ball a la Cooperativa i funció en l'Ateneu, representant la companyia d'en Torrijos, «La Duquesa del Tabarín».

L'Ateneu allarga les festes fins el di-lluns i dimarts, celebrant balls el matí, tarda i nit.

En les fàbriques es treballarà normalment.

— Amb gran animació, pròpia del dia, s'ha celebrat la festa de Sant Antoni. Va ésser molt concorregut l'ofici solemne, així com l'acte de la benedicció. Els típics Tres Toms resultaren brillantíssims. Recorren les principals vies, al sò d'airores marxes per una Banda. Fou pendonista el jove Andreu Estrada i cordonistes En Pere Bonvilá i en Joan Martí.

Al vespre, tingué lloc en l'Ateneu, un lluït ball, veient-te concorregudíssim de gentils parelles.

— El concurs de verros i truges de la comarca del Vallès que es celebrarà el pròxim dia 29, en aquesta vila, promet veure's molt concorregut.

El veterinari senyor Danés, dels Serveis de Remaderia de la Mancomunitat de Catalunya, donarà, durant aquests dies varies conferències, en els pobles del voltant, relatives a aquest concurs, organitzat pel Sindicat Agrícola i Mancomunitat.

— Ha quedat constituït en aquesta vila, un nou Quintet «Imperial», que dirigeix l'intel·ligent professor l'Ernest Berenguer.

Banco Vitalicio de España

Segurs de Vida, Dots, Sorteables, & &

Rendes vitalícies

Delegat en aquest Partit: Don M. Anglés Vilella

Plaça d'Angel Guimerà, 6 : Granollers

ANISSATS : ALCOHOLS : LICORS : AIXEROPS

**ANÍS
BAGES**

S. A. Bages-Manresa

Sucursals a Madrid, Jaca
Sant Vicenç de Castellet
Sabadell i Vich

**Vermouth
Rossini**

Representant a Granollers

Prim 107, : MARIO MASÓ : Teléf. 157

REVISTA

QUESTIONS FINANCIERES

Les sals potàssiques i les finances catalanes

L'altra setmana va fer-se la subscripció pública de 20,000 obligacions hipotecàries 7 per 100 de la Companyia «Minas de potasa de Sùria S. A» amb un plè èxit. La nostra ciutat i la comarca va interessar-se en aquesta subscripció, doncs la Banca Marsans aquí establerta assegurava i dirigia la mateixa.

Feta i tancada aquella, en podem parlar sense por de que nostres paraules puguin semblar un reclam d'aquella operació financiera. Sols parlant de lo que'ns interessa, tindrem la mida de la nostra riquesa i no'ns la deixarem pendre de les mans, quan ella hi vingui.

Tots els agricultors intel·ligents, que són bastants però haurien de ser més, estan assabentats de que les sals potàssiques són un element primari per a adobar les terres, i a vegades si no les empleen es per la covardia de fer una grossa despesa amb lo que no han vist prou assajat. Més les sals potàssiques son cares perquè venen d'Alsàcia o d'Alemania. Fins alguns s'hauràn dit a vegades: «Si tinguessim això a Catalunya!» Catalunya no obstant, té tanta potassa com Alsàcia.

Cap a l'any 1914 començà a iniciar-se a la muntanya catalana, entre el Pla de Bages i el Bergadà, la troballa de jaciments de potassa. De primer antuvi ningú hi cregué. Els que furgaven la terra deien que allò podia augmentar d'un cop el patrimoni nacional. Però els desconfiats eren els més, i el pagès somreia mentre els enginyers satisfets s'enduien les mostres als laboratoris com qui s'emporta un tresor.

Seguíem encara desorientats a Catalunya, quan la casa Solvay i Companyia de Bruselas, que monopolisa aquest negoci pel món, n'hagué esment. Totseguit vingueren tècnics. D'un cop d'ull amidaren lo que nosaltres no sabíem veure i davant l'astorament dels uns i la satisfacció dels altres començaren a comprar

concessions i drets i crearen la societat anònima «Minas de potasa de Sùria»

Aquesta és la empresa que avui, després d'haver invertit trenta milions de capital estranger en els treballs de començament, que són cosa maravillosa, ha sol·licitat el concurs del diner nacional. La Banca Marsans fou qui respongué a la crida i a la seva empena seguiren altres Banques i la subscripció s'ha fet aconseguint interessar al capital català en aquest gran negoci.

Bò és que aquesta operació hagi reïxit, que desinteressant-nos d'afers com aquests obrim portell a la codícia dels estrangers, més intel·ligents que nosaltres, i ens sotmetem a gratient a una intervenció forana.

Quan un poble perd el govern de la seva economia, no té perquè enyorar la seva llibertat.

Memòries d'un dormilega

(FRAGMENT)

Ja n'havia sentit parlar, a un pagès amic, de la delícia de les primeres hores del dia; més, la meua molt arrelada resistència a despedir-me dels llençols, m'impedia disfrutar del goig d'aquestes hores solemniais i bon xic paoroses, durant les quals se realitza la maravella del naixement del dia.

Sentia, gairebé sense conèixer-les, un cert respecte per a ells; era un respecte cosí germà de la por; talment com si en llevar-me dematí havés de presenciar quelcom malhaurat i dolorós, i aquesta meua tímida davant d'una cosa misteriosa, me feia romandre al llit.

No era mandra. Honradament ho dec reconèixer després d'haver gosat un dia, un sol dia, d'aquest bell espectacle: de desvetllament de la natura.

Una boira baixa, que humitejava les

SABATERIA RIERA FINAL DE TEMPORADA

Gran rebaixa de preus!!

parts del meu cos lliures a l'aire, me feia enyorar la delícia afrodisíaca del ben-haurat coixí; els llums d'iluminació pública tremolaven de fred i vergonyosament s'entelaven, ara que les primeres clarors del dia els hi feien la competència; els carrers deserts, més deserts encara que a les quatre de la tarda de qual-sevol dia feiner, s'allargassaven indefinidament i em semblava ésser en una ciutat desconeguda, sense botigues, sense arbres, sense signes de vida; solament em faltava veure els carrers empedrats rústegament amb palets de riera, per a creure'm en una de les moltes viles rurals andaluses de «vida morta».

La humitat jo la sentia al moll dels óssos; si havés estat d'humor, hauria fet un xiste dolent, dient-me que tots els molls són humits, però no estava per bromes, encara que aquestes m'envoltessin.

Durant el meu incessant caminar, notava com s'anaven precisant els objectes. Trescant pel carrer dels Caputxins, vàreig notar l'apagament de l'enlluminat elèctric, donant així per acabada oficialment la nit.

I, pocs moments després, des de dalt de la carena de muntanyes que ens tapen d'una manera immediata l'Orient, fruïa del meravellós espectacle de la sortida del sol. La rojor del cel anà esblaimant-se, fins a un color de xampany pàlid. Per entre uns pins del terme de La Roca, i segurament amb el beneplàcit de les autoritats d'aquest poble veí, va aparèixer el Pare de la Vida; primer, temorenc, «fent l'ullet» com si diguessim; després, atrevit, i, per fi, francament despreocupat; casi insultant; inondant de raigs blancs la trista visió hivernenca d'unes vinyes sense pàmols, uns arbres sense fulles, unes torrenteres fangoses...

Era de dia. El poètic fi de la meua excursió matinal era complet, i aquesta consideració va fer-me girar la cara dret al poble, d'entre quines cases en pujaven alegres fumeroles i un brujit com de finestres que s'obren, portes de ferro que es pleguen, xiulets que xisclen, ca-

F. Montaña i Guasch

Metge cirurgià

Especialista en Enfermetats de la Pell i Veneri

GRANOLLERS: Carrer Barcelona, 1, 2.^{on}

Dijous i diumenges, de 9 a 12

BARCELONA: Carrer Sant Pau, 28, pral.

Tarda, de les 3 a les 5

rrors que roden, sabates que xerriquen, arbitrària concepció meva dels primers moviments vitals de la vila.

D'ara endavant, ja podré parlar amb coneixement de causa de la delícia del llevar-se dematí...

I, per poc que pugui, continuaré llewant-me a les deu.

Per la transcripció
XIXU

DE COL-LABORACIÓ

La Música i els compositors

La Música és la realització de l'ideal per mitjà de la combinació dels sons, ampliat científicament; per tant, hi tenen col·laboració el sentiment i la intel·ligència, complint les regles que imposa l'Art amb sa llei.

El sentiment, per sí sol, es presta a molts errors, i encara que sigui ell la part principal de tota composició, necessita ésser alimentat i guiat per la intel·ligència. En les composicions en que no hi entra sentiment, s'hi nota falta de vida i emoció; en aquest cas, la música passa a ésser una ciència freda i positiva, separant-se enterament de son veritable fi, que és la idealitat.

Com que no tots els compositors tenen aquestes dues facultats — intel·ligència i sentiment — reunides, els hauríem de separar, fent-ne varies divisions.

En la primera hi posaríem els que tenen poca intel·ligència i poc sentiment.

Aquests són els petits artistes. Ésser un petit artista no és cap defecte, ben al contrari, és una gràcia que no tothom pot

HISTÒRIA DE CATALUNYA

PER

ANTONI AULÈSTIA I ERNEST MOLINÉ

S'han posat a la venda els primers quaderns a la Casa GARRELL : Impremta

tenir; però els hi passa a la major part de aquests, que la vanitat els empeny per a sobrepujar-se a ses facultats, resultant que la seva obra és una aglomeració de reminiscències musicals que els hi ha redactat la memòria. Desgraciadament, les seves obres són escampades per tot arreu, sembrant la depravació artística i malmetent els treballs dels artistes grans.

Cal, doncs, als qui anomenem petits artistes, que s'instrueixin, que s'eduquin, que fassin créixer llurs facultats. Si per això no tenen prou voluntat o algú obstacle s'hi oposa, que s'embrutin a la realitat i que es deixin de grandeses.

Per les coses sense esforç, coses petites, és una manera de fer art, puix encara que sigui petit, serà d'ells, ben d'ells, i ningú els podrà censurar. Això no és cap rebaix, puix en el món de l'Art, hi han un estol de petites obretes que són una delícia per la seva ingenuïtat i boniquesa.

El fruit petit és tan dolç i agradable com el gròs.

JOSEP M.ª RUERA

LLIBRES REBUTS

CUENTOS DE AMOR Y DE DOLOR, *Lluís Busquets*.

Sempre que veiem un llibre d'un compatriota nostre, ja abans d'obrir-lo sentim una satisfacció; aquell goig que, com a granollerins, sentim per tot el què és nostre. Ara bé, també sentim una sensació estranya, quan aquest llibre està escrit en una llengua forastera; ens sembla ja que no és nostre. I amb aquesta doble i contradictòria impressió, hem llegit, de cap a cap, el nou llibre d'en Busquets.

Ben editat per la casa Celestí Ferrando, de Reus, i amb una bonica portada dibuixada pel nostre amic el jove En Joan Serra, el llibre d'en Busquets, prologat i tot, té apariències transcendents i filosòfiques i en el fons no conté ni filosofia ni té cap transcendència.

Si no es tractés d'un amic i compatriota, analitzaríem aquesta obra, en la qual hi hem trobat nombrosíssims defectes, tant pel què és refereix al fons com al llenguatge de la mateixa. Més, tot i tractant-se d'un amic, i posant per davant l'interès suprem de la literatura i la influència que aquesta exerceix en la orientació i desenrotllament de la cultura popular, hem de dir al nostre compatriota que creiem va equivocat en publicar llibres com aquests darrers «Cuentos de amor y de dolor», puix si bé el dret de somniar les coses més estrafalàries el concedim a tothom, ja no el podem concedir — malgrat ferma benevolença — a traslladar aquests somnis al públic, qui no té cap culpa de que hi hagin mals somniadors.

Escrivim aquests conceptes sota la impressió pobríssima que ens ha fet el «Viaje fantástico» d'aquest llibre, que és un barrierer aigua-barreig de noms de la visió dantesca, de fama universal, i que porta per nom «La Divina Comèdia». Sobretot l'acabament de la visió, o sigui del «Viaje», resulta una verdadera profanació.

Sentim haver de dir semblant opinió a l'amic Busquets i no volem — com hem dit al començament — analitzar detalladament la seva obra. Per fi, recomanem a l'amic, que si persisteix en sa dèria publicista, ho fassi amb senzillesa, amb naturalitat; en nostra llengua, i sobretot, sense ribets de transcendentisme filosòfic. No és tot ú pensar un llibre, un conte, un argument, com posar-lo en pràctica treient-li el suc en unes quartel les.

C.

Alfred Canal i Comas
Metge

Carrer de Josep Umbert (Aurora), 7
Hores de consulta : de 12 a 1 i de 7 a 9

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Telèf. 117 : Granollers

BANCA MARSANS

Valors : Cupons
Giros

Central Barcelona : Rambla Canaletes, 2 i 4
Direcció telegràfica : MARSANSBANK Apartat de correus n.º 1
Telèfons 589 A, 689 A i 789 A
Sucursal a Madrid : Avinguda del Conde de Peñalver, 18

Canvis : Cotons
Viatges

Queda oberta la negociació de tots els Cupons venciment 1.º de gener
qual liquid import ens sigui conegut

Recordem als nostres clients que ens encarreguem de revisar les amortitzacions, mitjansant els cupons que ens són presentats al cobro, donant avis als interessats, cas de resultar algun títol amortitzat

Compra i venda de VALORS al comptat
Complimentació d'ordres en les BORSSES
nacionals i estrangeres

Canvi de Monedes i Billets de tots els països
Comptes corrents de valors i dipòsits en custòdia
Comptes corrents en moneda nacional i estrangera

Giros : Cartes de crèdit :: Transferències de crèdit

Agència a Granollers (Oberta sols els dijous, dia de mercat) : Plaça del Bestiar, 25 : Telèfon 93

Josep Daví**Fàbrica de Rajoleria**Ha que pot oferir millors gèneres
i en més bones condicions

Carrer Prim, 123 : Granollers

MOBLES**Casa P. FERRER**

Portalet, 13

Silveri BoteyTallers de fundició de metalls
Construcció de material elèctricReparacions i instal·lacions
elèctriques i mecàniques

Doctor Robert, 14 : Telèf. 98

ES FAN I S'ARREGLLEN
Mitges i mitjons**Casa Grivé**Travesseres, 24
GRANOLLERS**Armeria**

Calle de Prim, 3

de **Melchor Maurí**

Artículos inmejorables : Precios sin competencia

Granollers**Espardenyes
de Blanes**i de totes classes, fetes a la
casa**CORDES**

de cánem i de cotó

TRENZILLA DE CÁNEM

per a tuberia i indústria

Jábegues

per a embalar palla

DIPÓSIT DE CÁNEMS**JOSEP CAMPS**

Carrer de Corró, 36

Electricitat

INSTAL·LACIONS

DE

LLUM : FORÇA

I

CALEFACCIÓ

Bobinatge i reparació

de

MOTORS**F. Coloma**

Clavé, 25 : Granollers

ART DECORATIU**Decorats**en tots els estils, per a
cels-rasos d'habitacions i
botigues pel procediment**Pasta Staff**

(Estopa i guix)

Construccionsamb ciment armat per
a dipòsits, aigueres,
tubos per a conduc-
cions d'aigua, etc.**Francisco Humá**

Carrer de Ricoma, 101

Lleteria i Xocolateria**La Suiza Vallesana**Articles de primera qualitat
i de puresa garantida**Joan Saderra**

Carrer de Clavé, 17 : Granollers

CAFÉS TORREFACTES

MARCILLARecomanem a la nostra distingida clientela
que procurin gastar aquests cafès, puix en
ells hi trobaràn un gust saborós i exquisit.

Casa central : Bogatell, 70 : BARCELONA

Sucursals

(Sant Martí)

Muntanya, 99 : Salmerón, 93 : Cisne, 2 : Gràcia

Bar La Bohèmia

a càrrec d'en

ESTEVE JULIA

DOCTOR ROBERT, 17

Licors de totes les marques

Begudes i Refrescants

XAMPANYS

SERVEI DE RESTAURANT

Existències de Gaseoses i Sifons
d'elaboració especial i de puresa
garantitzada

Bar LA BOHÈMIA

Lloc de reunió de l'element deportiu
i de la joventut distingida

Xocolates i Caramels Riucord

Classes excel·lents
Gust exquisit

Dipòsit a Granollers

LLUÍS OLIVÉ

Carrer Josep Umbert, 37

Bar : Cafè Restaurant

Carles Puigrodón

Prat de la Riba, 7 i 9 : Telèfon 31

Begudes i Refrescants
Esmerat servei**Restaurant**

Obert fins la matinada

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria

Roba blanca : Gèneres de punt

Articles per a regals

Paraigües

Casa Rodoreda

Clavé, 38 Granollers

JOIERIA I RELLOTGERIA

NOVETATS EN OBJECTES DE REGAL

RELOTGES I POLSERES : LES MILLORS MARQUES

Oli de fetge de bacallà

En flascons (frascos) de les millors marques
i al detall

Demani's a l'acreditada

Farmàcia GASSET

Gran Sastreria SITJES

Articles de novetat Preus econòmics

Últimes novetats per a la temporada

PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ, 27 : GRANOLLERS

Grans : Cereals : Forratges

F. SALA TORRAS

Magatzems: Prim, 45 i Clavé, 15
TELÈFON 156

GARRELL READER

GRANOLLERS: Plaça Bestiar, 15 : Telèf. 116

BARCELONA: Plaça Comercial, 10 Telèf. 1909 A

Petxina, 5 : Bou de la Plaça Nova, 7

FÀBRICA D ANISSATS I LICORS

ANIS ARLEQUÍ

F.º Ventura S. en C.

Despatx: Plaça Bestiar, 24 : Telèf. 100
Fàbrica: Carrer de Sant Eduard, 11

FARMÀCIA

Drogueria

Perfumeria

Josep Marimón

Doctor Robert, 12 i 12 bis
Telèfon 172

RESERVAT

per al

Forn de Sant Jaume

MOBLES

Articles per a Regal i de Viatge

Grans existències : Preus molt reduïts

Vídua F. POUS

Magatzems : Carrer de Clavé, 35 i 9 :: GRANOLLERS